

Narodnjaki so izdali razglednico, ki jih je pozneje spominjala na veličastni žalski tabor. Na njej so bile tudi fotografije osrednjih govornikov.

pod pazduho, klanjali se tujcu, ki se je od naših žuljev redil, medtem ko je moral domači sin po tujih deželah iskati pičlega živeža ali pa se je uvrstil med nemškutarje in je z njimi v en rog trobil. Znana vam je basen o medvedu, ki se je med ljudmi v sužnosti plesati naučil in je potem hotel te umetnosti tudi druge medvede naučiti, ko je ušel iz sužnosti. Medvedi pa so mu odgovorili: Beži, svoje umetnosti si se naučil v sužnosti, ne mara mo je. Ali bomo mi zaostajali za svobodnimi medvedi?»

Božidar Raič je bil bolj filozofski: »Šola je neka vsemogočnost in ako je rekel stari modrijan Arhimed: Dajte mi prostor zunaj zemlje in jaz jo bom iz njenih tečajev vzdignil, smemo mi reči: Dajte nam narodne šole in to bo tisti prostorček, iz katerega si bomo ravnopravnost pridobili, nemškutarijo vzdignili iz tečajev. Naše nižje šole so le kukavice, ki so slavčevo petje zatirale. Ko bi naš jezik gospodoval po srednjih šolah, ne bi dobivali tujci najboljših in najvišjih služeb med nami, dobivali bi jih naši ljudje, ki bi imeli srce in glavo za nas.«

Govorniki so bili v Žalca zelo radikalni. Navdušena množica jim je dala krila. Pokazali so svojo moč. Sovražnik številka ena so postali nem-

škutarji: bili so dovolj šibki, da bi se pod navalom rodoljubov lahko hitro zlomili. To bi potem zelo povzdignilo slovensko samozavest.

A tudi nasprotna stran ni mirovala: na žalskem taboru se je prijavil k besedi tudi nek zaripel možak, ki je skušal zborovalce zvesti s socialno demagogijo in je namigoval, da »gospodje« govorijo za svoj žep. Zagnani rodoljubi pa so ga brž preglasili. Zato se je čudni svat s svojimi somišljeniki (bilo jih je kakih 250) podal v žalski trg in tam zimpviziral svoj shod. Vendar mu je manever spodletel; najbrž je bil zaradi preobilice zaužitega vina sposoben spregovoriti le nekaj besed o Jezusu Kristusu in Materi božji ...

Taboriti so medtem moževali dalje; Josip Vošnjak je ognjevito govoril o zedinjeni Sloveniji, drugi rodoljubi pa so opozarjali na številne pereče probleme, ki so jih žulili iz dneva v dan. Nato so se na prizorišču pojavili gostinci in potešili telesne potrebe zborovalcev. Vsi so se domov vrnili zadovoljni.

Žalski tabor je bil med najradikalnejšimi po zahtevah, po številu udeležencev pa je bil takoj za vižmarskim.

I. G.